

Starterskit voor het museumarchief

Ordenen en beschrijven volgens het (Amerikaanse) boekje

Toekomst van de wetenschappelijke bibliotheken

Carrièremanagement voor informatieprofessionals

Het verhaal van een bibliotheek

In archieftijdschriften gelezen

Starterskit voor het museumarchief

Net als elke organisatie genereert een museum door zijn werking een aanzienlijk archief: voorwerpen worden aangeboden en al dan niet verworven, ze worden onderzocht en beschreven door kunst- en andere historici of aan restauratie onderworpen. Stukken worden uitgeleend aan andere musea om een tentoonstelling op te zetten, ze moeten worden verzekerd... Naast collectiegerelateerde documenten zijn er de klassieke activiteiten zoals onderhoud van het gebouw, publiekswerking, personeelsmanagement of verhouding tot subsidiërende overheden. Bij elk van deze handelingen worden documenten gecreëerd die – als het goed is – in het museumarchief worden bewaard.

Het opzetten en beheren van een museaal archief kan (vooral in kleinere instellingen) niet altijd aan specialisten toevertrouwd worden. Anderzijds is een opgeleide archivaris niet per se vertrouwd met de specifieke omstandigheden en gewoontes van de museumwereld.

Museum archives: an introduction richt zich tot deze twee doelgroepen: archivariissen die in een museum terechtkomen, en museumwerkers die een archief functie toegewezen krijgen. Een basiswerk dus – hoewel de museumarchivaris vast wel wat uit deze publicatie kan leren, is het in de eerste plaats bedoeld als introductie.

Het boek begint dan ook met de basiselementen en -begrippen van archiefbeheer: hoe raak je aan de nodige middelen, wat zijn de beschrijvingsprincipes en -standaarden, welke ontsluitingsinstrumenten zijn er, en welk materiaal heb je nodig (een van de tips luidt: "zorg voor grote tafels"). Vervolgens wordt ingegaan op een aantal belangrijke thema's en problemen. Beveiliging, preservatie en calamiteitenplanning krijgen elk een hoofdstuk, net als bepaalde materialen: foto's, audiovisuele materialen, elektronische dragers, architecturaal archief, objecten...

Elk van deze hoofdstukken werd geschreven door een specialist, waarna de eindredactrice haar huiswerk gemaakt heeft: de teksten zijn vlot leesbaar en worden afgewisseld

met kaderstukken waarin begrippen worden toegelicht. Prettig is ook de manier waarop het boek verlucht werd: niet met een eendelige reeks gezichtjes op archiefrekken en leeszalen, maar met een staal van de vondsten die in diverse fotoarchieven werden teruggevonden. Deze illustraties verwijzen ook naar een ander thema dat op verschillende plaatsen aan bod komt: de museumarchivaris moet zijn broodheren ervan overtuigen dat zijn collectie heel wat te bieden heeft aan andere museummedewerkers en aan het publiek. Alleen zo krijg je de nodige middelen en beland je in een win-winsituatie: een goed beheerd archief dat ook vaak geconsulteerd wordt.

De aandacht voor dit laatste is misschien typisch Amerikaans, en andere hier behandelde onderwerpen zijn dat zeker (weinig onder ons zullen wakker liggen van de Native American Graves Protection and Repatriation Act). Ook de Resource Guide waarmee het boek besluit (met onder meer beroepsorganisaties, opleidingen, subsidieverleners, websites, leveranciers) heeft onmiskenbare US-bias, maar dat staat de praktische benaderingswijze van het boek zeker niet in de weg.

Museum archives: an introduction / Deborah White, ed. - 2nd ed. - Chicago: Society of American Archivists, 2004. - 256 p.: ill. ISBN 1-931666-06-7

Henk Vanstappen, bibliothecaris in Rubinianum
henk.vanstappen@stad.antwerpen.be

